

V Bruseli 3. júna 2022
(OR. fr, en)

9524/1/22
REV 1

RECH 305
COMPET 405
RELEX 696
DEVTEN 102

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	9163/22
Predmet:	Závery o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie <i>schválenie</i>

I. ÚVOD

1. Závery Rady o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie boli vypracované na účely zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť, ktoré je naplánované na 10. júna 2022. Tento návrh záverov je v súlade so závermi z 28. septembra 2021 o globálnom prístupe k výskumu a inovácii – Európskej stratégii pre medzinárodnú spoluprácu v meniacom sa svete¹, v ktorých boli členské štáty a Komisia vyzvané, aby sa zapojili do procesu spoločného navrhovania s cieľom ďalej rozvíjať kľúčové zásady a hodnoty Únie, pokiaľ ide o medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a inovácie.

¹ 12301/21.

2. Tieto závery nadväzujú aj na odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe², v ktorom sa odporúča, aby členské štáty v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami uplatňovali súbor hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácie v Únii.
3. Tieto závery sú zamerané na hodnoty a zásady predložené ministrom zodpovedným za výskum na ich zasadnutí 8. marca 2022 v súvislosti s vyhlásením z Marseille o medzinárodnej spolupráci v oblasti výskumu a inovácie. Vyzýva sa v nich predovšetkým na mnohostranný dialóg s hlavnými medzinárodnými partnermi Únie na základe týchto hodnôt a zásad.
4. Okrem toho sa k záverom pripája vyhlásenie Rady (9524/22 ADD 1) týkajúce sa vplyvu ruskej vojenskej agresie voči Ukrajine na výskum a inováciu. Keďže sa časový rámec v oblasti hodnôt a zásad medzinárodnej spolupráce líši od časového rámca konfliktu na Ukrajine, považovalo sa za vhodné prijať samostatné vyhlásenie o tejto aktuálnej otázke, pričom sa zdôraznil jej význam.

II. AKTUÁLNY STAV

5. Znenie uvedené v prílohe k tejto poznámke zodpovedá zneniu uvedenému v prílohe k dokumentu 9163/22, ktoré potvrdil Výbor stálych predstaviteľov 25. mája 2022. Výbor sa rozhodol zaslať tento návrh záverov Rade pre konkurencieschopnosť na schválenie na jej zasadnutí 10. júna 2022.
6. Poľská delegácia vyjadrila úmysel uviesť v zápisnici Rady vyhlásenie o výklade pojmu „rod“, v anglickej verzii „gender“, v bode 8 znenia záverov (9524/22 ADD2).

² Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021.

III. ZÁVER

7. Rada pre konkurencieschopnosť sa preto vyzýva, aby prijala závery uvedené v prílohe.
-

**NÁVRH záverov Rady o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti
výskumu a inovácie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

- svoje závery z 28. septembra 2021 o globálnom prístupe k výskumu a inovácii – Európska stratégia medzinárodnej spolupráce v meniacom sa svete³, v ktorých určila spoločné kľúčové zásady a hodnoty Únie v rámci medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie a vyzvala členské štáty a Komisiu, aby sa zapojili do procesu spoločného navrhovania s cieľom ďalej ich rozvíjať;
- Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe⁴, v ktorom sa odporúča, aby členské štáty uplatňovali súbor hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácie v Únii v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami a presadzovali ich vo vzťahoch s tretími krajinami s cieľom dosiahnuť rovnaké podmienky a spoločné rámcové podmienky;

³ 12301/21.

⁴ Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021

Úvod

1. KONŠTATUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie by sa mala zamerať na presadzovanie demokratických hodnôt a spolupráce v záujme mieru, dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030, prístup k najaktuálnejším poznatkom, ako aj globálnu spoluprácu medzi talentami a ich cirkuláciu, najmä pokiaľ ide o mladých výskumných pracovníkov; PRIPOMÍNA, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie je potrebná na riešenie globálnych výziev, vytvára hospodárske príležitosti na etablovaných a rozvíjajúcich sa trhoch a umožňuje posilnenie globálnej úlohy Únie prostredníctvom vedeckej diplomacie; ZDÔRAZŇUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie má zásadný význam pre posilnenie vplyvu výskumu a inovácie pri tvorbe, podpore a vykonávaní politík Únie a môže zohrávať dôležitú úlohu pri dosahovaní prierezových cieľov, najmä v oblasti životného prostredia a klímy; UZNÁVA významnú úlohu vedeckej diplomacie, okrem iného pri posilňovaní vplyvu Únie ako dôveryhodného globálneho partnera v oblasti vedy, techniky a inovácie;
2. UPOZORŇUJE NA ambíciu výskumných a iných pracovníkov v oblasti výskumu a vývoja, inovátorov, akademických pracovníkov a študentov spolupracovať na medzinárodnej úrovni; ZDÔRAZŇUJE, že Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby mohli slobodne spolupracovať so svojimi partnermi z tretích krajín v prostredí založenom na zásadách a hodnotách, ktoré zdieľajú všetci aktéri, s cieľom zabezpečiť vyváženú spoluprácu; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité podporovať inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, výskumné a technologické infraštruktúry a organizácie zamerané na výskum a technológie prostredníctvom koordinovaného európskeho prístupu s cieľom dosiahnuť vyváženú a vzájomne prospešnú spoluprácu, ktorá je súčasťou mäkkej moci a schopnosti Únie vytvárať normy na globálnej úrovni.
3. ZDÔRAZŇUJE význam spolupráce v oblasti výskumu a inovácie s krajinami pridruženými k rámcovému programu Únie pre výskum a inováciu a s krajinami s dlhodobými vzťahmi s Úniou, ako aj s tretími krajinami, ktoré zdieľajú jej zásady a hodnoty, s cieľom presadzovať ich na medzinárodnej úrovni v kontexte globálneho prístupu k výskumu a inovácii.

4. KONŠTATUJE, že je v príslušných prípadoch potrebné nájsť novú rovnováhu v medzinárodnej spolupráci v oblasti výskumu a inovácie na základe reciprocity a rovnakých podmienok v súlade so zásadou „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“; BERIE NA VEDOMIE zásady a hodnoty prezentované na ministerskej konferencii v Marseille 8. marca 2022 o globálnom prístupe k výskumu, inovácii a vysokoškolskému vzdelávaniu a ZDÔRAZŇUJE, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie by sa mala posudzovať so zreteľom na zásady, hodnoty a strategické záujmy Únie, a to najmä s cieľom podporiť technologickú suverenitu a strategickú autonómiu Únie a zároveň zachovať otvorené hospodárstvo;

Zásady a hodnoty medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie

5. UZNÁVA slobodu vedeckého výskumu ako právo slobodne definovať výskumné otázky, využívať spoľahlivé metódy vedeckého výskumu, spochybňovať vžitú predstavy a navrhovať nové myšlienky a teórie; a PODPORUJE práva výskumných pracovníkov zverejňovať, zdieľať, šíriť a otvorene oznamovať výsledky a údaje vyplývajúce z takéhoto výskumu, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy a výučby, a združovať sa do reprezentatívnych profesijných alebo akademických organizácií bez toho, aby boli znevýhodnení systémom, v ktorom pracujú, alebo akoukoľvek cenzúrou či diskrimináciou;
6. ZDÔRAZŇUJE význam etiky a bezúhonnosti a NALIEHA VO VYZÝVA, aby sa pri medzinárodnej vedeckej a akademickej spolupráci zohľadňovali etické otázky, okrem iného v prípadoch, keď výskumná práca zahŕňa ľudí a ich súkromie alebo zahŕňa pokusy na zvieratách alebo životnom prostredí, a to aj prostredníctvom nezávislých a transparentných procesov etického partnerského preskúmania; ZDÔRAZŇUJE, že súčasťou etického výskumu sú dôveryhodnosť, čestnosť, rešpekt a zodpovednosť, ktoré umožňujú získavanie spoľahlivých výsledkov výskumu transparentným a reprodukovateľným spôsobom, čo pôsobí proti šíreniu pseudovedy a dezinformácií a buduje a udržiava dôveru vo vedu; VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby svoju medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a inovácie založili na Európskom kódexe správania pre etiku vo výskume;

7. VYZDVIHUJE excelentnosť výskumu ako hlavnú hnaciu silu medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie; ZDÔRAZŇUJE, že excelentnosť výskumu sa musí posudzovať aj na základe zásad etiky a bezúhonnosti a mala by sa podporovať voľným a vyváženým medzinárodným pohybom výskumných pracovníkov a poznatkov;
8. VYZÝVA NA boj proti akejkoľvek diskriminácii a PODPORUJE inkluzívnosť a rodovú rovnosť, najmä rovnosť príležitostí v rámci kariéry a začlenenie rodového rozmeru do činností v oblasti výskumu a inovácie;
9. PODPORUJE otvorenú vedu s cieľom usilovať sa o vzájomnú konsolidáciu a šírenie výsledkov výskumu prostredníctvom rámcov a stratégií zameraných na otvorený a okamžitý prístup k vedeckým publikáciám, ako aj štruktúrovanie, uchovávanie a, pokiaľ je to možné, otváranie alebo spoločné využívanie výskumných údajov v súlade so zásadami vyhľadateľných, prístupných, interoperabilných a opätovne použiteľných údajov („FAIR“), ako aj softvérových a zdrojových kódov; PODPORUJE infraštruktúru otvorenej vedy, otvorenú účasť občanov na vedeckom procese, komunikáciu so spoločnosťou a otvorenú inováciu;
10. NABÁDA Komisiu a členské štáty, aby podporovali a presadzovali zlepšovanie všeobecnej ochrany a presadzovania práv duševného a priemyselného vlastníctva, ako aj ochranu súkromia a osobných údajov s cieľom podporiť prístup, v rámci ktorého sa vyvážené zohľadní ochrana záujmov zainteresovaných strán a hospodársky a spoločenský vplyv valorizácie poznatkov;
11. OCEŇUJE tvorbu hodnôt a spoločenský a hospodársky vplyv, ktoré vyplývajú zo základného výskumu a z vedy, techniky a inovácií, najmä pokiaľ ide o riešenie spoločenských výziev prostredníctvom produktov, služieb, procesov a riešení, ako aj prostredníctvom vedeckých poznatkov prispievajúcich k tvorbe politiky založenej na dôkazoch; ZDÔRAZŇUJE, že výskum a inovácia by mali podporovať dobré životné podmienky pre ľudí a iné živé bytosti v rámci udržateľného prístupu k celému životnému prostrediu a všetkým zdrojom planéty, ktorý bude založený na vzájomnom rešpekte, ako aj podporovať hospodársku a spoločenskú prosperitu a prenos znalostí;

12. **PODPORUJE** spoločenskú a environmentálnu zodpovednosť a **VYZÝVA** Komisiu a členské štáty, aby v rámci svojej medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie reagovali na potreby spoločnosti s cieľom dosiahnuť väčšie spoločenské a environmentálne prínosy a presadzovať účasť zainteresovaných strán, miestnych komunít a občanov na navrhovaní a vykonávaní politík posilnením vedeckého dialógu a komunikačných činností s cieľom podporiť dôveru a zapojenie sa do vedy a inovácie; **PODPORUJE** solidaritu a partnerstvá, najmä s krajinami s nízkymi a strednými príjmami, a **KONŠTATUJE**, že medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu a inovácie je tiež kľúčovým nástrojom, ktorý prispieva k rozvoju a posilňovaniu znalostnej ekonomiky v týchto krajinách;
13. **UZNÁVA** význam riadenia rizík a bezpečnosti; **OPORÚČA**, aby Komisia a členské štáty prijali opatrenia na boj proti zasahovaniu zo zahraničia a na riadenie rizík spojených s medzinárodnou spolupracou v oblasti výskumu a inovácie a zároveň prijali primerané preventívne opatrenia týkajúce sa bezpečnosti Únie a ochrany práv duševného a priemyselného vlastníctva, pravidiel na ochranu súkromia, osobných údajov a infraštruktúr; **VYZÝVA** Komisiu a členské štáty, aby využívali a ďalej rozvíjali osvedčené postupy identifikované napríklad v pracovnom dokumente útvarov Komisie s názvom Boj proti zahraničnému zasahovaniu do výskumu a inovácie⁵ s cieľom podporiť ich vykonávanie;

Smerom k mnohostrannému dialógu o zásadách a hodnotách medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie s kľúčovými medzinárodnými partnermi

14. **VYZÝVA** kľúčových medzinárodných partnerov Únie v rámci spolupráce v oblasti výskumu a inovácie, aby sa zapojili do mnohostranného dialógu s Úniou na základe týchto zásad a hodnôt, najmä s cieľom prispieť k pevnému a spoločnému rámcu vyváženej a vzájomne prospešnej medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácie na mierové účely, vytvoriť spoločný základ pre dodržiavanie zásad a hodnôt, podporiť vytvorenie rovnakých podmienok, posilniť solidaritu s krajinami s nízkymi a strednými príjmami a spolupracovať v boji proti akémukoľvek zasahovaniu do výskumu a inovácie zo zahraničia;

⁵ 5396/22.

15. VYZÝVA Komisiu, aby tento mnohostranný dialóg pripravila v rámci koordinovaného prístupu Únie a jej členských štátov prostredníctvom stálej podskupiny fóra EVP pre globálny prístup k výskumu a inovácii.
-